

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U002201

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 13-06-2024

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу: Наказ ЗУНУ № 563 від 05.08.2024 «Про видачу диплома доктора філософії (PhD)»

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Липка Арсен Олегович

2. Arsen Lypka

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1981-4675

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 053

Назва наукової спеціальності: Психологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Психологія

Дата захисту: 18-07-2024

Спеціальність за освітою: Адміністративний менеджмент; Управління соціальним закладом

Місце роботи здобувача: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 58.082.050_ID 5962

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 15.81, 15.81.21, 15.81.53

Тема дисертації:

1. Психологічна динаміка розвитку професійної відповідальності майбутніх психологів
2. Psychological dynamics of future psychologists' professional responsibility development

Реферат:

1. Актуальність проведеного дослідження зумовлена тим, що тривалі соціально-економічні зміни в країні вимагають актуалізації суб'єктних властивостей особистості – ініціативності, самодисципліни, активності, цілеспрямованості, відповідальності, фаховості, завдяки яким употужняється її самовдосконалення, саморегулювання, професійна компетентність та сформується стійка (міцна) основа життєдіяльності соціуму. Адже соціально-політичні та економічні обставини, що виникли у нашій країні потребують конструктивного переосмислення узвичаєних, тобто сформованих, норм, цінностей, ідеалів, взаємостосунків як у масовому контексті, так і в індивідуально-особистісному. У зв'язку з цим професійна відповідальність постає одним із найефективніших засобів у процесах соціального регулювання різноманітних відносин, зв'язків, ставлень, оскільки просякає усі структурні прошарки суспільного організму – від конкретної особи до соціуму загалом. Мета дослідження – теоретичне обґрунтування та емпіричне підтвердження психологічної динаміки взаємозалежного покомпонентного розвитку відповідальності

психолога у процесі його професійного становлення. Об'єкт дослідження – професійна відповідальність особистості майбутніх психологів в освітньому просторі ЗВО. Практичне значення полягає в тому, що матеріали дисертації та обґрунтовані й запропоновані конкретно-тематичні, практико зорієнтовані рекомендації щодо оптимізації професійної відповідальності у майбутніх психологів (базові правила, поради психологічного збагачення, її розпізнавальні індикатори, ознаки, характеристики, аспекти, програми особистісного зростання, приписи, алгоритми, етична абетка тощо), які наповнені змістом як чотирьох структурних компонентів цієї відповідальності, так і категорійними поняттями, можуть застосовуватися у їх повсякденній роботі під час: а) проведення тренінгів особистісного і професійного зростання, б) ефективного психологічного супроводу молодих спеціалістів-психологів у процесі розвитку їхньої профвідповідальності та кар'єрного сходження, в) їх консультування з метою визначення сфери фахової діяльності психолога та організації її ефективного планування у подальшому, г) підготовки та проведення семінарів, конференцій, практикумів, спрямованих на підвищення рівня профвідповідальності у її чотирикомпонентній розвитковій єдності. Наукова новизна полягає в тому, що: уточнено та обґрунтовано: зміст поняття про професійну відповідальність психолога не із традиційно виокремленої трискладової структури, а із четвертинної – у взаємозв'язку ментально-когнітивного, емоційно-мотиваційного, поведінково-вольового, морально-духовного компонентів, а також вперше доповнено найменування структурного складника професійної відповідальності – когнітивного, поняттям ментальний, що постає у такому формулюванні як ментально-когнітивний та розкрито його психологічний зміст; вперше: здійснено змістове наповнення (у т.ч. розмежування й погрупування) поняттєво-категорійного апарату психологічного пізнання чотирьох структурних компонентів професійної відповідальності психолога, де ментально-когнітивний описується через приналежність, архетипність, обов'язковість, відповідність, пошуковість, корисність, логічність, інтелектуальність, спрогнозованість, готовність, осмисленість, когнітивність тощо; емоційно-мотиваційний – необхідність, потребовість, зацікавленість, спрямованість, націленість, ініціативність, самоефективність та ін.; конативно-вольовий – зобов'язаність, наполегливість, самодисциплінованість, компетентність, продуктивність, сумлінність, креативність, принциповість, цілеспрямованість, стійкість, здоланність; а четвертий компонент – морально-духовний – співвідноситься відповідно із такими, як добровільність, автономність, надійність, гідність, благодатність, доброчесність, добропорядність, рефлексивність, свобода, альтруїзм; експериментально досліджено динаміку розвитку чотирьох компонентів професійної відповідальності майбутніх психологів контрольних та експериментальних груп на бакалаврському і магістерському рівнях підготовки у єдності із психологічними факторами відповідальної ефективності, що дало змогу отримати психологічні профілі профвідповідальності психологів, стандартизувати шкали опитувальника покомпонентної структури вказаної відповідальності, створити класифікацію показників для кожного з компонентів і для визначення загального рівня розвитку цієї інтегральної риси-властивості особистості.

2. The relevance of the conducted research is due to the fact that long-term socio-economic changes in a country require the actualization of the personality's subjective properties - proactiveness, self-discipline, activity, purposefulness, responsibility, professionalism, thanks to which self-improvement, self-regulation, professional competence will be strengthened and a stable (strong) basis society's life activity will be formed. After all, the socio-political and economic circumstances that have arisen in our country require a constructive recomprehension of customary, i.e. formed, norms, values, ideals, relationships both in a mass context and in an individual-personal one. In this regard, professional responsibility becomes one of the most effective means in the processes of social regulation of various relations, connections, and attitudes, as it permeates all structural layers of the social organism - from a specific person to society in general. The purpose of the study is the theoretical substantiation and empirical confirmation of the psychological dynamics of the interdependent component-by-component development of a psychologist's responsibility in the process of his professional formation. The object of the study is the professional responsibility of the of future psychologists' personality in the educational space of higher education institutions. The practical significance lies in the fact that the materials of the dissertation are substantiated and proposed specifically-thematic, practically oriented recommendations concerning the

optimization of professional responsibility of future psychologists (basic rules, advice on psychological enrichment, its recognition indicators, signs, characteristics, aspects, programs of personal growth, prescriptions, algorithms, ethical alphabet, etc.), which are filled with the content of both the four structural components of this responsibility and categorical concepts, can be used in their daily work during: a) conducting trainings for personal and professional growth, b) effective psychological support of young psychologist specialists in the process of developing their professional responsibility and career progression, c) consulting them with the aim of determining the scope of the psychologist's professional activity and organizing its effective planning in the future, d) preparing and holding seminars, conferences, workshops aimed at increasing the level of professional responsibility in its four-component development unity. The scientific novelty is that: clarified and substantiated: the content of the concept about psychologist's professional responsibility not from the traditionally singled out three-component structure, but from the quaternary – in the relationship of mental-cognitive, emotional-motivational, behavioral-volitional, moral-spiritual components, as well as the name of the structural component of professional responsibility supplemented for the first time – cognitive, by the concept of mental, which appears in the formulation of mental-cognitive and it has been revealed its psychological content; for the first time: content filling (including delimitation and grouping) of the conceptual-categorical apparatus of psychological cognition of four structural components of a psychologist's professional responsibility is carried out, where mental-cognitive is described through belonging, archetypeness, obligation, search, logic, intelligence, predictability, meaningfulness, cognitivity, etc.; emotional-motivational – through necessity, need, focus, initiativeness, self-effectiveness, etc.; conative-volitional – through persistence, self-discipline, competence, productivity, creativity, principledness, purposefulness, stability, overcoming; and the fourth component – moral-spiritual – is correlated accordingly with such as voluntariness, dignity, grace, righteousness, reflexivity, freedom, altruism; experimentally investigated the dynamics' development of four components of future psychologists' professional responsibility of control and experimental groups at bachelor's and master's levels of training together with psychological factors of responsible efficiency, which made it possible to obtain psychological profiles of psychologists' professional responsibility, to standardize the questionnaire scales of component-by-component structure of this responsibility, to create a classification of indicators for each of the components and to determine the overall level of this integral personality trait development.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Липка А. Responsibility of personality in coordinates of psychological analysis. Психологія і суспільство. 2018. № 1-2. С. 109-117. (0,8 д.а.).
- Липка А.О. Відповідальність особистості у зарубіжному психологічному дискурсі. Правничий вісник Університету «КРОК». 2018. Вип. 33. С. 226-232. (0,6 д.а.).
- Липка А. Відповідальність особистості в контекстах життєвого шляху і соціального повсякдення : психологічний аспект. Психологія і суспільство. 2019. № 1. С. 74-82. (0,9 д.а.).
- Липка А. Психологічні поради та рекомендації щодо активізації професійної відповідальності психологів. Психологія і суспільство. 2019. № 2. С. 139-146. (0,65 д.а.).
- Липка А.О. Історико-психологічні витоки пізнання відповідальності людини як особистості. Актуальні проблеми психології та педагогіки : збірник тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 11-12 листоп. 2016

- р.). Харків, 2016. С. 57-60. (0,2 д.а.).
- Липка А.О. Професійна відповідальність як показник соціальної зрілості особистості. Дослідження різних напрямів розвитку психології та педагогіки : збірник наук. робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 18-19 листоп. 2016 р.). Одеса, 2016. С. 13-15. (0,15 д.а.).
  - Липка А.О. Психологічні характеристики відповідальності особистості. Актуальні питання теорії та практики психолого-педагогічної підготовки майбутніх фахівців : тези доповідей V Всеукр. наук.-практ. конф. (м. Хмельницький, 30-31 берез. 2017 р.). Хмельницький : ХНУ, 2017. С. 35. (0,05 д.а.).
  - Липка А.О. Архітектоніка психологічного дослідження відповідальності особистості. Науковий огляд. 2017. № 4 (36). С. 160-171. (0,6 д.а.).
  - Липка А.О. Відповідальність особистості як передумова гуманізації соціальних стосунків. Україна в умовах реформування правової системи : сучасні реалії та міжнародний досвід : матеріали III міжнар. наук.-практ. конф. (м. Тернопіль, 20-21 квіт. 2018 р.). Тернопіль, 2018. С. 305-307. (0,2 д.а.).
  - Липка А.О. Психологічне упредметнення відповідальності в гуманістичному та когнітивному напрямках. La science et la technologie à l'ère de la société de l'information : coll. de papiers scientifiques «пГОп» : з avec des matériaux de la conf. Scientifique et pratique internationale, Bordeaux, 3 mars. 2019. Bordeaux, 2019. V.8. P. 29-32. (0,2 д.а.).
  - Липка А.О. Психосоціальні витоки пізнання юридичної відповідальності як передумова професійної взаємодії. Психологія і педагогіка : актуальні питання : збірник тез міжнар. наук.-практ. конф. (м. Харків, 12-13 квіт. 2019 р.). Харків, 2019. С. 101-104. (0,2 д.а.).
  - Липка А.О. Програма емпіричного дослідження психологічної структури професійної відповідальності студентів-психологів. Наукові відкриття та фундаментальні наукові дослідження: світовий досвід : збірник наук. праць «ЛОГОС» за матеріалами міжнар. наук.-практ. конф. (м. Полтава, 20 травн. 2019 р.). Полтава, 2019. С. 99-102. (0,15 д.а.).
  - Липка А.О. Професійні еталони і правила вдосконалення особистісної відповідальності та цілеспрямованості майбутніх психологів. Пріоритетні напрями розвитку сучасних педагогічних та психологічних наук : збірник наук. робіт учасників міжнар. наук.-практ. конф. (м. Одеса, 9-10 серпн. 2019 р.). Одеса, 2019. С. 50-51. (0,1 д.а.).
  - Шандрук С., Липка А. Відповідальність як психосоціальне явище та інтегральна риса особистості. Практична психологія сучасності : ресурси та перспективи : матеріали міжнар. наук.-практ. конф. (м. Луцьк, 26-27 верес. 2019 р.). Луцьк, 2019. С. 211-215. (0,2 д.а. / 0,1 д.а. авторський внесок: охарактеризовано явище відповідальності у професійному зреалізуванні людини як суб'єкта суспільного повсякдення).
  - Липка А. Сутнісна характеристика професійної відповідальності особистості психолога. Традиції та новації у розвитку сучасної соціологічної науки: дослідження молодих вчених : збірник матеріалів II Всеукр. наук.-практ. конф. студентів, аспірантів та молодих учених (м. Київ, 26 лют. 2020 р.). Київ, 2020. С. 260-263. (0,2 д.а.). Режим доступу: https://kneu.edu.ua/userfiles/fupstap/Tr_ta_N__26_02_2020.pdf.
  - Lypka A.O. The structure and content of the psychologist's professional responsibility. International review for human and natural sciences: association international Verein «Schulung, Kunst, Ausbildung». Zürich - Switzerland. 2020. № 1. P. 23-32. (0,6 д.а.).

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U101004, 0123U104568

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Шандрук Сергій Костянтинович
2. Serhii K. Shandruk

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-1544-622X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бабчук Олена Григорівна
2. Olena Babchuk

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-5712-909X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський національний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Саврасов Микола Володимирович
2. Mykola V. Savrasov

Кваліфікація: д. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-1434-902X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Донбаський державний педагогічний університет"

Код за ЄДРПОУ: 38177113

Місцезнаходження: Вул. Генерала Батюка, будинок 19, Слов'янськ, Краматорський р-н., 84116, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кобець Олександр Володимирович

2. Oleksandr Kobets

Кваліфікація: д. психол. н., професор, 19.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-9096-6313

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини

Код за ЄДРПОУ: 02125639

Місцезнаходження: вул. Садова, буд. 2, Умань, Уманський р-н., 20300, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Надвична Тетяна Лонгінівна

2. Tetiana L. Nadvynychna

Кваліфікація: к. психол. н., доц., 19.00.07

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7286-2150

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Західноукраїнський національний університет

Код за ЄДРПОУ: 33680120

Місцезнаходження: вул. Львівська, буд. 11, Тернопіль, Тернопільський р-н., 46009, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Гіряк Андрій Несторович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Гіряк Андрій Несторович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Косінська Ольга Аркадіївна

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна